

Villie kyrka

55.4789, 13.5978

Villie kyrka som också har kallats för Heliga Trefaldighets kyrka, var när den byggdes på 1100-talet en så kallad romansk kyrka. Det var en byggstil som uppstod redan på 900-talet, och som föregick gotiken i slutet av 1100-talet. Den romanska stilen fick sitt namn eftersom stilen ansågs knyta an till antikens Rom.

Det finns dock inte mycket kvar av den ursprungliga kyrkan. Den restaurerades ganska hårdhänt 1740 då de båda korsarmarna byggdes till. Kyrkan förändrades också en del i slutet av 1890-talet, och av den ursprungliga 1100-talskyrkan återstår endast långhuset.

Klockstapeln är Sveriges sydligaste. Även om många Skånska kyrkor var försedda med torn var det ändå ganska vanligt med fristående klockstaplar. På 1600- och 1700-talet fanns de i hela Skåne, men av alla dessa har endast nio bevarats till vår tid, varav den här i Villie är en.

Den var ursprungligen öppen men från 1830-talet finns en notering om att klockstapeln hade väggar och tak av furubräder.

Storklockan är från 1735.

Kyrkan tidigare altaruppsats var ett större krucifix som nu är placerat på östra väggen i det norra tvärskeppet. 1958 ersattes detta med glasmålningar skapade av den tjeckisk-svenske konstnären Jan Brazda, som förutom att gjort glasmålningar till ett antal kyrkor i Sverige även bland annat finns representerad på Nationalmuseum och Waldemarsudde. Denne mångsidige konstnär utförde också scenografi för Kungliga Teatern i Stockholm, Bayerische Staatsoper i München, Covent Garden i London och Lyric Opera i Chicago och Teatr Wielki. Jan Brazda låter här ljuset vara det viktiga. Enligt honom själv får solen skapa färger som ska frammanar det översinnliga.

Dopfunten av sandsten är från när kyrkan byggdes, och mässingsdopfatet med "spejarna med druvklasen" i bottenrelief daterar sig till 1500-talet.

Här finns ett par dörrar med vapen tillhörande ätterna Hallenborg och Gyllenstierna. Kyrkan var under lång tid patronatskyrka för ätterna som bodde på Rydsgårds gods.

På en av bänkgavlarna finns också en kollektskål.

Predikstolen anses troligen vara gjord i Helsingör på 1500-talet, möjligen av Daniel Tommisen. I fälten finns evangelisterna med sina respektive symboler.

Tavlan med motivet Johannes Döparen som predikar är en kopia av ett original målat av den italienske konstnären Carlo Maratta.

Den mekaniska orgeln med 15 stämmor fördelade på huvudverk, ställverk och pedal är byggd 1970 av Anders Perssons orgelbyggeri, Viken. Denna ersatte då en orgel som var byggd 1916 av Mårtenssons i Lund. Orgelfasaden är ritad av arkitekt Torsten Leon-Nilsson.

Källor:

Webb: Villie församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Rapport: "Villie kyrka - underhållsplan". Ola Månsson, Ponnert arkitekter 2008.

Bok: "Skåne - Landskapets kyrkor". Riksantikvarieämbetet 2015. ISBN 978-91-7209-710-0